



La guerra de los Mundos.

Toni Roca

Memòria (lleu, etèria, una mica frívola, fugissera) d'uns fets cinematogràfics que han marcat, però sense exagerar, la notícia, l'actualitat d'un estiu (que setembre malgrat tot és una altra cosa) que, diuen els tècnics, de profunda crisi turística, queixa de l'hoteler, lament a bars i restaurants, plors a llocs d'oci i esbarjo, alegria, però, i felicitat absoluta a la discoteca de moda, passió política a dojo i altres coses tal vegada d'interès però que ara no puc recordar amb exactitud. De tota manera, un temps d'estiu previsible i previsor. I, com aquell que diu, (el temps passa a ritme de vertigen) d'aquí dos dies, Nadal.

La cosa cinematogràfica d'ençà un temps, uns anys, ha registrat notables novetats. Abans les estrenes de resonància estaven reservades a l'inici de la tardor, època dels Nadals i llavors a la primavera lligada sempre als lliuraments dels Oscars de Hollywood. Aquesta tendència es trencà i ara en qualsevol moments poden arribar a les nostres pantalles films reservats, altres temps, a dies molt senyalats al calendari. En ple

estiu. Per exemple. El l'estiu d'ara mateix tingué el pòrtic de glòria amb la darrera (de moment) entrega d'una guerra gal·làctica que inicià George Lucas en el ja llunyà 1978 i el remake *La guerra de los mundos*, de Steven Spielberg, cinta notable que em va fer oblidar el seus darrers films, *I.A.*, *Minority report* o *La terminal*, films per oblidar. Es va cloure l'agost de forma espectacular amb la darrera producció de Tim Burton, *Charlie o la fàbrica de chocolate*, film, que a l'hora d'escriure aquestes lletres, encara no he pogut veure, però que segons diu Ramón España a les pàgines d'*El periódico de Catalunya*, "és una mena de diorama multicolor que Burton i el seu dissenyador de producció han ideat i que serveix una faula no tan innocent com aparent..." Entre les tendències a destacar, l'aportació, quatre films, d'un cinema, l'argentí, en estat emergent des de l'estrena a Espanya d'*El hijo de la novia* de Juan José Campanella, *Esperando la carroza*, innovació suggeridora dirigida per Alejandro Noria, *No sos vos, soy yo* de Juna Tarutto, una mena de comèdia urbana a l'estil, més o menys, de Woody Allen i les esplèndides cròniques de Nova York, ara reciclades a Bue-

nos Aires, *El viento* intens drama ubicat a la Patagònia amb un duel interpretatiu d'alt nivell a càrrec d'un clàssic del cinema argentí (però també espanyol, cal dir-ho) Federico Luppi i Antonella Costa, dirigida per Eduardo Mignogna de qui tots recordam *Sonata de amor*. Llavors ens arribà una altra grata notícia, *Señora beba*, amarga, corrosiva, sense oblidar l'humor i l'inventiva, història a l'entorn del Buenos Aires d'*el corralito*, recordau?, dirigeix la funció de manera impecable, Jorge Gaggero. I aquí es clou el cicle argentí.

Després hem rebut dos impactes forts, durs, de contundència evident malgrat tocar temes diferents però de no menys qualitat, *La pesadilla de Darwin*, de Hubert Sauper i *A las cinco de la tarde*, realitzada per Samira Makhmalbaf. Dos films a considerar i a desenvolupar de forma ampla i profunda al llarg de la temporada. *A las cinco de la tarde* ens arriba de l'Iran i està ambientada a l'Afganistan post 11-S i la caiguda, rodada de manera intel·ligent, de l'anomenat règim dels talibans i quan les dones tornen a tenir un paper importat a la societat civil. A altres contrades ens duu *La pesadilla de Darwin*,



El hijo de la novia.

documental on es denuncia, d'una banda, les greus conseqüències ecològiques a Tanzània i, d'altra, un immoral contraban d'armes. Pobresa, ignorància i misèria a un lloc d'Àfrica cruelment castigats, càstig que de mica en mica arribarà a les opulentes societats occidentals que volen viure al marge d'uns terribles esdeveniments. La sorpresa fou un film, *La piel vendida*, de Vicente Pérez Herrero, que en un principi no semblava aportar res notable al panorama cinematogràfic. La cinta, de forma sensible, ben documentada i estudiada, analitza a fons al món, dur i crispat, sovint violent i amarg, del cinema pornogràfic a través de diverses entrevistes, cara a cara, amb actors d'aquest gènere; entre ells, a destacar la presència del més popular, Nacho Vidal, ara casat, enamorat i retirat del gènere. Llàstima. *Llámame Peter*, de Stephen Hopkins, feta directament per a la televisió de cable, és una aproximació biogràfica a la vida del popular Peter Sellers, mort als 54 anys el 1980. Una visió diferent, lluny dels seus personatges que interpretà davant la càmera, d'un dels actors d'El

quinteto de la muerte, Teléfono rojo, ¿volamos hacia Moscú?, Lolita i aquella sèrie, magnífica, de gran rendibilitat a taquilla dedicada a l'inspector Closseau i la seductora Pantera Rosa, mítiques històries que es perllongaren al llarg de gairebé tres dècades. La decepció tremenda per les expectatives aixecades tingué nom japonès, *Hierro-3*, del cèlebre, prestigiós Kim Ki Duk, també autor del guió. L'admirable creador de *Primavera, verano, otoño, invierno...y primavera* i *Samaritan girl*, desconcerta. Aquí, la decepció fou grossa. Cinta lenta, avorrida, desconnectada en tot moment de l'espectador, el film d'un naufragi total. Però, per les característiques principals del director, la cinta, lògicament, és recomanable al cent per cent. Un Kim Ki Duk, és sempre, ¿veritat?, un Kim Ki Duk.

Del president François Mitterrand (14 anys al cap davant de la República francesa), personatge clau de la política d'Europa, i mundial, controvertit, de polèmica personalitat, Robert Guédiguian, el recordat autor de *La ciudad está tranquila*, ha filmat una mena de

biografia parcial, reservada només als anys de la seva presidència portada a la pantalla amb el nom de *Presidente Mitterrand*, també subtitulada *El paseante del Champ de Mars* i amb portentosa interpretació de l'actor Michel Bouquet extraordinàriament acompanyat per Jail Lespert. Confessions, indagacions, anàlisi d'un Mitterrand a dues passes de l'amor amb ¿sincera? confessió íntima a un periodista jove seduït per la personalitat del president. Un film notable, de considerable càrrega política, metàfora o paràbola del poder. Del cinema espanyol, ara sembla que en hores baixes, criden l'atenció dos títols, *Tapas* i *Semen, una historia de amor*. La primera és una nota costumista, en clau de comèdia urbana dirigida per Juan Cruz. A canvi, a *Semen*, dirigida per Inés París i Daniela Fejermán, autores de la notable *A mi madre le gustan las mujeres* cal destacar el sentit de la narrativa, aguda inventiva, imaginació i bona dosi de surrealisme. Cal a partir de tot just ara mateix seguir amb cura i atenció la carrera cinematogràfica d'aquestes dues noies; tenen alegria, talent, intel·ligència a l'hora d'interpretar una història fílmica. Del cinema coreà no en podríem prescindir. Segons expliquen i contenen els experts, el coreà i el xinès són cinematografies revelació dels darrers anys. Són moderns i d'actualitat i *Ebrio*, d'Im Kwon-Taek és la novetat. Biopic, però no a l'estil del Hollywood clàssic, d'un pintor nascut a Corea en el segle XIX, el seu director dramatitza amb intensitat l'odissea creativa d'un turmentat artista plàstic. Tanca la bona oferta d'un estiu esgotador, lleig i brut com són tots els estius, la francesa *Lila dice sí*, de Ziad Doueiri. Agosarada història d'una noia agosarada traslladada a un barri parisenc de majoria àrab. Lògicament, el conflicte està servit.

P.D. De tota manera el més notable d'aquest estiu cinematogràfic (i d'altres que vindran) foren dues reposicions d'altíssima categoria, dos títols inesborrables a la memòria del bon cinema de tota la vida, un doble menú cinematogràfic organitzat a l'entorn de les obres mestres, *Gertrud* i *Ordet*, del sempre genial Carl Theodore Dreyer. I servides en versió original. Tal qual. Felicitador, company. 🍷